

Kuljettajakoulutuksen uudistaminen

23.11.2016/LVM/Maunu

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Liikenne- ja viestintäministeriössä vireillä olevia tieliikenteen hankkeita

Mm.

- Liikennekaari I-vaihe
- Liikennekaari II-vaihe
- Tieliikennelain kokonaisuudistus
- Kuljettajakoulutuksen kehittäminen

Kuljettajakoulutuksen kehittämishanke

- koskee alempia ajokorttiluokkia
- lähtökohtamuistio ollut lausunnolla
- HE-luonnos lausunnolle alkuvuodesta 2017
- HE eduskuntaan kevätistuntokaudella 2017

Raskaan kaluston ajokortit

- käsittely yhdistetty ammattipätevyysvaatimusten tarkasteluun
- toteutus Liikennekaari-hankkeen toisessa vaiheessa
- HE-luonnos alkuvuodesta 2017
- HE eduskuntaan toukokuussa 2017

Kehittämishankkeen taustat

Hallitusohjelman normien purkua koskeva kärkihanke (säädösten sujuvoittaminen)

- Pääpaino säädosmuutoksissa ja kokonaisuuksissa, myös ajokortteihin liittyvä kansallinen lisäsääntely arvioitavaksi
- Kärkihankkeen tavoitteena on kansalaisten arjen helpottaminen, yrittäjyyden ja innovaatioiden edistäminen, erityisesti mahdollistamalla digitaaliset palvelut ja sähköinen asiointi, sekä hallinnollisen taakan keventäminen
- Lupamenettelyistä siirrytään ilmoitusmenettelyyn kun se on mahdollista
- Säädosvalmistelussa ja täytäntöönpanossa lisätään sähköisiä palveluja

Kuljettajakoulutuksen kehittämistyöryhmän ehdotukset vuodelta 2014

- Muutosehdotuksia sekä ajokortti- että ammattipätevyyssäännöksiin
- Kohdistuivat pääosin kevyeen kalustoon
- Osa kehittämis ehdotuksista toteutettu syksyllä 2015

Vuoden 2014 työryhmän ehdotukset

- Sääntelyssä siirrytään tutkintopainotteisuuteen
- Luovutaan määrämuotoisesta ajokorttiopetuksesta
- Luovutaan vaiheistetusta B-luokan suorittamisesta

- Otetaan koevaihtoehto käyttöön ammattipätevyyden suorittamisessa
- Raskaan kaluston ajokorttivaatimusten tarkastelu toteutetaan ammattipätevyysvaatimusten yhteydessä – C1-luokan opetusmääriä lasketaan

- Mahdollistetaan vaihtoehtoiset opetustavat, erilaiset opetusmenetelmät ja –välineet
- Opetus vastaamaan henkilökohtaisia tarpeita
- Osa opetuksesta pysytetään säänneltynä huomioiden ilmasto- ja keliolosuhteet
- B-luokassa opetuksen aloitusikä alennetaan 16 vuoteen

- Kehitetään tutkintoa kuljettajien osaamisen varmistamiseksi

- Autokoulujen mahdollista kehittää opetustarjontaa
- Liikenneopettajien ja ajokokeen vastaanottajien osaamisen kehittämistarpeet otetaan huomioon

Kehittämishankkeen tavoitteita

- **Ajokortin suoritusvaatimusten uudistaminen ja sääntelyn keventäminen**
- **Selkeytetään, joustavoitetaan ja päivitetään suoritusjärjestelmää**
 - Opetuksen sijaan sääntelyn kohteena tutkinto
 - Tutkintoa kehitetään opetusvaatimusten muutoksia vastaavasti
 - Vaihtoehtoiset opetustavat
 - Yksilölliset tarpeet paremmin huomioon
 - Edistetään digitalisaatiota
 - Lisätään mahdollisuuksia ajoharjoitteluun
- **Kevennetään eri osapuolten taakkaa**
 - Viranomaisten tehtävät
 - Yritysten velvoitteet
- **Alennetaan kustannuksia**
 - Ajokortin hinta
 - Järjestelmän kustannukset

Muutosten kansallinen liikkumavara

- **Kuljettajaopetus**

- Opetusvaatimukset
- B-luokan vaiheistus
- A1-luokan sisällyttäminen B-luokkaan
- Moottoripyörän harjoituslupa
- AM-luokka, suoritusten erillisuus
- Opetusajoneuvojen vaatimukset
- Liikenneopettajalupa/ EU:n tutkintojen tunnustamissääntely/Opetusharjoittelu autokoulussa
- Autokoulutoiminnan luvanvaraisuus

- **Kuljettajantutkinto**

- Tutkintovaatimukset AM-luokassa ja suoritusten erillisuus
- Tutkintoajoneuvojen vaatimukset
- Ajokokeen vastaanottajan vaatimukset

Muutosten kansallinen liikkumavara, jatkoa

- Ajokokemuksen kasvattaminen B-luokassa
 - Varataan lisää aikaa ajo-opetukseen
 - alennetaan opetuksen aloitusikä 16 vuoteen
- Lisätään mahdollisuuksia ajoharjoitteluun
 - Valvottu/itsenäinen
 - Ajoharjoittelun suhde opetuslupa

Muutosten kansallinen liikkumavara, jatkoa

- Ajokorttien voimassaoloajat ja ajoterveys
 - Iäkkäiden ajokortinhaltijoiden lyhyemmät voimassaoloajat
 - 5 vuotta tai 2 vuotta
 - Terveydellisten edellytysten osoittaminen
 - Ryhmässä 1 lääkärinlausunto korvattavissa, näkökyvyn testausta edellytetään
- B1-luokka
- Suhtautuminen muihin ulkomaisiin kuin EU/ETA-maiden ajokortteihin
- Traktorikortit
 - Kansallinen luokitus
 - LT-luokka ja mönkijät

Valmistelussa ratkaistavia kysymyksiä, kuten

- Uudistuksen laajuus, tarpeet opetuksen säilyttämiseen joltain osin, korvaaminen joltain osin
- B-luokan vaiheistus
- Tarve vahvistetulle opetussuunnitelmalle
- Autokoulutoiminnan luvanvaraisuus
- Määrämuotoisesta opetuksesta luopumisen vaikutukset sääntelyyn

- Opetusta koskevien muutosten suhde opetuslupa- ja opetuslupaopetukseen
- Keinot ajoharjoittelun lisäämiseen, ajoharjoittelun vaatimukset ja suhde opetuslupaopetukseen
- Sääntelytarpeet opetuksen muutoksissa

- Kuljettajantutkinnon muutostarpeet
 - Kehittämistarpeet opetusvaatimusten muuttuessa
 - Muut kehittämistarpeet